

**Obrazac za dostavu primjedbi na prijedlog
Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava**

OBRAZAC SUDJELOVANJA U SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naziv prijedloga propisa ili akta	<i>Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava</i>
Naziv tijela nadležnog za izradu prijedloga	<i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i>
Naziv, odnosno ime i prezime predstavnika zainteresirane javnosti	<i>EVN Croatia Plin d.o.o.</i>
Adresa predstavnika zainteresirane javnosti	<i>Zagreb, Josipa Marohnića 1</i>
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbu ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	<i>Zlatko Knezović, odvjetnik opunomoćeni predstavnik</i>
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	<i>Operator distribucijskog sustava na području Zadarske, Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije</i>
Suglasnost za objavljivanje ovih primjedbi i prijedloga s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti ili anonimno (upisati + ispred izabrane opcije)	<i>Objava s nazivom predstavnika zainteresirane javnosti</i>
	<i>Anonimna objava</i>
Datum izrade:	

_____
(potpis ovlaštene osobe)

Napomene:

- 1. U nastavku ovog obrasca upisuju se načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta te primjedbe i prijedlozi za pojedine članke. Tablice se mogu slobodno proširivati.*
- 2. Ukoliko se obrazac primjedbi šalje poštom ili faksom (01/6115-344), obrazac je potrebno potpisati.
Obrasci se šalju na adresu
Hrvatska energetska regulatorna agencija
„za savjetovanje“
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb*

Načelne primjedbe na prijedlog propisa ili akta

Osnovna primjedba na predloženi tekst Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava odnosi se na možebitnu nezakonitost i neustavnost odredbi o vlasništvu nad priključkom.

Naime, sukladno predloženom tekstu, vlasništvo nad priključkom pripada investitoru, koji je obvezan isti prenijeti na gospodarsko upravljanje operatoru plinskog distribucijskog sustava (u daljnjem tekstu: „ODS“), i to bez ikakove naknade za taj prijenos.

Potrebno je istaknuti kako obveza prijenosa dijela nečijeg vlasništva na gospodarsko upravljanje (institut nepoznat u hrvatskom pravu) trećoj osobi, predstavlja ograničenje prava vlasništva koje nije predviđeno zakonom niti se temelji na zaštiti interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, prirode, ljudskog okoliša i zdravlja, a što se smatra preduvjetima za postojanje mogućnosti nametanja ograničenja vlasništva. Iz navedenog proizlazi kako bi se odredbe prijedloga Mrežnih pravila koje propisuju obvezu prijenosa priključka u gospodarsko upravljanje ODS-a, mogle pokazati protivnima Ustavu Republike Hrvatske, te slijedom toga biti utvrđene ništetnima.

Rješenje kojim bi se izbjegao naprijed navedeni rizik moguće je pronaći u odredbama komparativnog austrijskog prava koje predviđa transparentniju strukturu razgraničenja vlasništva i odgovornosti između ODS-a i investitora. Sukladno predmetnom rješenju razgraničenje vlasništva i odgovornosti potrebno je strukturirati na sljedeći način:

- a) točka u kojoj bi valjalo razgraničiti vlasništvo i odgovornosti između ODS-a i investitora bi trebala biti određena u glavnom zapornom ventilu, a koji bi se istovremeno imao smatrati točkom izlaza iz distribucijskog sustava,
- b) instalacije koje se nalaze prije glavnog zapornog ventila, uključujući i sam ventil, imale bi se smatrati dijelom priključka, a koji je dio distribucijskog sustava, i stoga, vlasništvo ODS-a;
- c) instalacije koje su ugrađene nakon glavnog zapornog ventila (s iznimkom plinomjera), imale bi se smatrati dijelom unutrašnje instalacije investitora, i stoga, vlasništvom i odgovornošću investitora;
- d) plinomjer (neovisno o njegovom smještaju nakon glavnog zapornog ventila), imao bi se smatrati vlasništvom i odgovornošću ODS-a.

Ukoliko bi razgraničenje vlasništva i odgovornosti ODS-a i investitora bilo strukturirano na naprijed navedeni način, ne bi se pojavila potreba prijenosa gospodarskog upravljanja nad priključkom, a budući da bi priključak predstavljao isključivo vlasništvo i odgovornost ODS-a. Time bi uvođenje instituta gospodarskog upravljanja, a koji hrvatsko pravo ne poznaje, postalo izlišno.

U pogledu ostalih primjedbi na tekst prijedloga Mrežnih pravila valja istaknuti kako značajan dio novododanih odredbi nameće dodatne obveze energetske subjektima. Predmetne obveze u najvećem broju slučajeva imaju za posljedicu nastanak dodatnih troškova koji nisu bili predviđeni u poslovnim planovima niti u tarifama odobrenim od strane HERA-e. Tome je osobito slučaj kod novododane metode utvrđivanja i naplate godišnjih gubitaka plina te vršenja očitavanja u još kraćim razdobljima no što je to predviđeno trenutno važećim propisima. Uslijed nametanja takovih dodatnih obveza, energetske subjekti neće biti u mogućnosti povratiti time im nastale troškove, što će rezultirati nastankom izravne financijske štete. Slijedom navedenog, mišljenja smo kako bi se HERA trebala suzdržati od nametanja takovih dodatnih obveza na polovici regulacijskog razdoblja.

Primjedbe i prijedlozi za pojedine članke prijedloga propisa ili akta s obrazloženjem, odnosno podlogama

Članak 4.	<p>Članak 4. stavak 2. točka 6.</p> <p>Predmetnom odredbom utvrđen je pojam <i>gubitaka plina</i>, a koji predstavljaju <i>razliku količine plina koja je isporučena u distribucijski sustav i količine plina koja je preuzeta iz distribucijskog sustava, a uključuje razliku u mjerenju, te tehničke i komercijalne gubitke plina</i>.</p> <p>Značenje pojma komercijalnih gubitaka, a koje se navodi u naprijed navedenoj definiciji nije u potpunosti jasno, što rezultira potrebom definiranja njegova značenja.</p> <p>Članak 4. stavak 2. točka 9.</p> <p>Predmetna odredba utvrđuje pojam <i>izlaza iz distribucijskog sustava</i>, a koji se definira kao <i>mjesto fizičkog spoja između distribucijskog sustava i plinske instalacije građevine priključene na distribucijski sustav, te vlasničkog razgraničenja između operatora distribucijskog sustava i krajnjeg kupca, u skladu s ugovorom o priključenju na distribucijski sustav</i>.</p> <p>Iz naprijed navedene definicije proizlazi kako je izlaz iz distribucijskog sustava točka u kojoj se razgraničava vlasništvo između ODS-a i investitora. Posljedično, svi dijelovi mreže smješteni ispred izlaza iz distribucijskog sustava predstavljaju vlasništvo ODS-a, dok oni smješteni nakon izlaza iz distribucijskog sustava predstavljaju vlasništvo investitora. Navedeno znači kako se priključak smatra vlasništvom ODS-a.</p> <p>Međutim, predmetna odredba je u suprotnosti s člankom 43. prijedloga Mrežnih pravila. Naime, prema članku 43. prijedloga Mrežnih pravila, investitor je obvezan prenijeti priključak na gospodarsko upravljanje ODS-u. Stoga, ukoliko investitor prenosi priključak na gospodarsko upravljanje ODS-u, isto ima za posljedicu da se investitor smatra vlasnikom priključka.</p> <p>Jasno je kako naprijed navedene odredbe rezultiraju pravnom nesigurnošću, uzimajući u obzir kako iste uređuju isto pitanje na dva različita načina. Iz navedenog razloga, HERA bi morala odlučiti koji će pristup u konkretnom slučaju zauzeti. Pri donošenju predmetne odluke, HERA bi morala uzeti u obzir sljedeća ograničenja predviđena Ustavom Republike Hrvatske:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) članak 50. stavak 1. Ustava koji propisuje da se vlasništvo može ograničiti ili oduzeti samo zakonom, ako je to u interesu Republike Hrvatske, te uz naknadu, b) članak 50. stavak 2. Ustava koji propisuje kako prava koja proizlaze iz prava vlasništva mogu samo iznimno biti ograničena zakonom u svrhu zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, prirode, ljudskog okoliša i zdravlja. <p>Zbog naprijed navedenih ustavnih ograničenja, Mrežna pravila, kao podzakonski akt, ne mogu ograničiti ili oduzeti vlasništvo investitorima. Međutim, ako bi se odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. i članka 43. prihvale u predloženom sadržaju, iste bi imale za posljedicu izravno ograničenje vlasništva investitora protivno odredbama Ustava.</p> <p>Iz navedenog razloga, potrebno je pronaći rješenje temeljem kojeg bi se otklonili rizici mogućeg proglašenja neustavnima odredbi Mrežnih pravila. Potencijalno rješenje moguće je pronaći u komparativnom pravu. Austrijski Zakon o tržištu plina propisuje kako je glavni zaporni ventil mjesto razgraničenja vlasništva i odgovornosti između ODS-a i investitora. Naime, § 7 stavak 1 točka 21 austrijskog Zakona o tržištu plina propisuje kako kućni priključak završava s glavnim ventilom. Uzimajući u obzir kako je priključak time vlasništvo i odgovornost ODS-a, a ne investitora, nije potrebno da se isti prenosi u gospodarsko upravljanje.</p> <p>Slijedom navedenog, prema našem mišljenju, razgraničenje vlasništva i odgovornosti ODS-a i investitora valjalo bi strukturirati na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) točka u kojoj bi valjalo razgraničiti vlasništvo i odgovornosti između ODS-a i investitora bi trebala biti određena u glavnom zapornom ventilu, a koji bi se istovremeno imao smatrati točkom izlaza iz distribucijskog sustava, b) instalacije koje se nalaze prije glavnog zapornog ventila, uključujući i sam ventil, imale bi se smatrati dijelom priključka, a koji je dio distribucijskog sustava, i stoga, vlasništvo ODS-a; c) instalacije koje se ugrađene nakon glavnog zapornog ventila (s iznimkom plinomjera),
-----------	--

	<p>imale bi se smatrati dijelom unutrašnje instalacije investitora, i stoga, vlasništvom i odgovornošću investitora;</p> <p>d) plinomjer (neovisno o njegovom smještaju nakon glavnog zapornog ventila), imao bi se smatrati vlasništvom i odgovornošću ODS-a.</p> <p>Članak 4. stavak 2. točka 28.</p> <p>Predmetna odredba utvrđuje definiciju pojma <i>priključka</i> koji predstavlja <i>cjevovodni dio distribucijskog sustava koji služi za prijenos plina od plinovoda do izlaza iz distribucijskog sustava, uključivo opremu koja je na njemu ugrađena i obračunsko mjerno mjesto.</i></p> <p>U skladu s komentaram navedenim u odnosu na članak 4. stavak 2. točku 9. (tj. definiciju pojma izlaza iz distribucijskog sustava), mišljenja smo kako je uslijed potrebe izbjegavanja moguće suprotnosti odredbi Mrežnih pravila s Ustavom Republike Hrvatske potrebno redefinirati pravni režim vlasništva nad priključkom.</p> <p>Kao posljedicu toga, priključak bi valjalo definirati kao <i>cjevovodni dio distribucijskog sustava koji služi za prijenos plina od plinovoda do izlaza iz distribucijskog sustava, a koji završava glavnim zapornim ventilom, uključujući i opremu koja je na njemu ugrađena.</i></p>
<p>Članak 13.</p>	<p>Člankom 13. uvodi se novi način utvrđivanja i naplate godišnjih gubitaka plina u distribucijskom sustavu.</p> <p>S tim u vezi je potrebno istaknuti kako će predloženi sustav utvrđivanja i naplate isporučenog plina (ukoliko bude prihvaćen) rezultirati značajnim poremećajima u odnosima između energetske subjektima. Naime, obveze koje se energetskim subjektima nameću novododanim odredbama imaju za posljedicu nastanak obveze opskrbljivača da plati za količine plina koje njegovi kupci nisu potrošili niti preuzeli iz sustava. Uzimajući u obzir kako opskrbljivači predmetne troškove neće moći prenijeti na svoje kupce, postoji mogućnost da će iste odbiti platiti ODS-u. Uslijed navedene činjenice, uvođenje predloženih odredbi moglo bi rezultirati nastankom sudskih sporova između opskrbljivača i ODS-ova.</p> <p>Pored naprijed navedenog, prihvaćanjem odredbe članka 13. u predloženom sadržaju rezultiralo bi i sa sljedećim negativnim posljedicama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ODS-ovi ne bi imali interesa za ulaganjem u poboljšanje uvjeta u kojima se mreža nalazi, a s sve uslijed činjenice kako bi opskrbljivači bili obvezni podmiriti sve manjkove u plinu do kojih je došlo uslijed lošeg stanja plinovoda, • nije jasno zašto bi se gubici plina utvrđivali do konca lipnja, kada nije riječ o datumu koji odgovara kraju plinske niti kalendarske godine, • ne postoji opravdani razlog zašto bi opskrbljivači bili obvezni namiriti troškove koji su do sada bili uključeni u izračun tarife za distribuciju, • ukoliko bi se izmjene predložene od strane HERA-e prihvatile, tarifne metodologije i odgovarajuće odluke bi valjalo iznova izmijeniti, • cijena energije uravnoteženja nije ni u kakvoj vezi s gubicima u distribucijskom sustavu te ne bi smjela biti predmet uređenja u članku 13. Mrežnih pravila, • opskrbljivači bi trebali biti obvezani samo na plaćanje plina koji je istima isporučen i izmjeren, • primjenom načela utvrđenih u članku 13, pojedini opskrbljivači bi bili obvezni platiti plin koji je izgubljen u zraku u fazi testiranja plinovoda.
<p>Članak 43.</p>	<p>Člankom 43. Prijedloga propisano je kako je investitor priključka isti obavezan, nakon njegove izgradnje, a prije punjenja plinom, prenijeti na gospodarsko upravljanje ODS-u.</p> <p>Kao što je već prethodno navedeno pod komentaram u odnosu na članak 4. stavak 2. točku 9. prijedloga Mrežnih pravila, članak 43. je u suprotnosti s definicijom pojmova izlaza iz distribucijskog sustava i priključka. Naime, prema navedenim definicijama, priključak se smatra dijelom distribucijskog sustava i samim time, vlasništvom ODS-a. Ukoliko je tome doista slučaj, investitor isti ne može prenijeti u gospodarsko upravljanje ODS-a, a budući se isti ne nalazi u njegovu vlasništvu.</p> <p>U tom smislu, i na ovom mjestu valja istaknuti kako hrvatsko pravo ne poznaje pojam gospodarskog upravljanja, zbog čega nije moguće utvrditi prava i obveze koje proizlaze iz predmetnog instituta.</p>

	<p>Međutim, čak i kada bi se prihvatila mogućnost prijenosa priključka u gospodarsko upravljanje, mišljenja smo kako bi se obveza takvog prijenosa mogla smatrati protuustavnim ograničenjem prava vlasništva investitora (ako bi se uopće mogao prihvatiti zaključak da je investitor vlasnik priključka).</p> <p>Imajući navedeno na umu, mišljenja smo kako priključak jest i trebao bi ostati vlasništvo ODS-a. Ako bi tome bio slučaj, ne bi postojala potreba za uvođenjem instituta gospodarskog upravljanja.</p>
Članak 44.	<p>Članak 44. prijedloga Mrežnih pravila propisuje kako su investitor i ODS obvezni utvrditi uvjete gospodarskog upravljanja priključkom.</p> <p>Kako je već navedeno u komentaru u odnosu na članak 43. Ugovornih uvjet, mišljenja smo kako priključak ne bi trebalo prenositi u gospodarsko upravljanje ODS-a, a uzimajući u obzir da bi isti trebao ostati u vlasništvu ODS-a.</p>
Članak 57.	<p>Članak 57. stavci 9. i 11. propisuju kraće rokove za objavu izvještaja o kvaliteti plina i pregleda parametara kvalitete plina, a koji iznose 3 dana od isteka polumjesečnog razdoblja.</p> <p>Mišljenja smo kako su navedeni rokovi utvrđeni u prekratkom trajanju koje ODS-ovi neće moći ispuniti, uzimajući u obzir da isti ovise o dostavi podataka koje zaprimaju od strane operatora transportnog sustava koji često iste ne dostavljaju u rokovima.</p> <p>Iz navedenog razloga, rokove bi u ovom konkretnom slučaju valjalo produljiti na 5 radnih dana.</p>
Članak 68.	<p>Članak 68. stavak 4. i 5.</p> <p>Članak 68. stavak 4. i 5. propisuju rokove unutar kojih ODS-ovi moraju izvršiti očitavanja mjernih mjesta kupaca koji pripadaju tarifnim modelima TM1 do TM8 (stavak 4.) i kućanstvima (stavak 5.).</p> <p>Mišljenja smo kako bi prihvatljiva tolerancija u rokovima odstupanja trebala iznositi 6, a ne 3 dana (kako je to propisano prijedlogom Mrežnih pravila).</p> <p>Članak 68 stavak 7.</p> <p>Članak 68. stavak 7. propisuje kako je ODS obavezan vršiti očitavanja mjernih mjesta koja pripadaju tarifnim modelima TM9 do TM12 u 6:00, 12:00 i 20:00 sati svakodnevno, te predmetna očitavanja dostavljati korisnicima distribucijskog sustava najviše 1 sat nakon što se očitavanje izvrši.</p> <p>Promjena rokova očitavanja, na način da umjesto obveze dnevnog očitavanja, ODS-ovi imaju obvezu svakodnevno izvršiti i dostaviti očitavanja 3 puta, će rezultirati nastankom nerazmjerno visokih troškova i značajnih operativnih teškoća za ODS-ove. Naime, ukoliko bi se predmetna odredba prihvatila s predloženim sadržajem, isto bi rezultiralo s potrebom da svaki ODS zaposli dodatno osoblje čiji bi jedini zadatak bio prikupljanje podataka o očitanjima i njihovo prosljeđivanje korisnicima sustava. Valja istaknuti kako dodatni troškovi koji bi time nastali svakom ODS-u nisu predviđeni poslovnim planovima niti tarifama koje je HERA odobrila. Nametanjem takovih obveza ODS-ovima, HERA bi ODS-ovima prouzročila obvezu podmirenja dodatnih troškova koje nije bilo moguće predvidjeti, i to na polovici regulacijskog razdoblja. Uzimajući u obzir kako se predmetni troškovi ne bi nadoknadili ODS-ovima kroz tarifu, uvođenje takovih obveza značilo bi da je HERA uzrokovala nastanak izravne financijske štete ODS-ovima.</p> <p>Uzimajući navedeno u obzir, strogo se protivimo prihvaćanju predložene izmjene članka 68. stavka 7. Mrežnih pravila.</p>
PRILOG 1.	
PRILOG 2.	
PRILOG 3.	